

Aan de gemeenteraad

Onderwerp	Stand van zaken uitvoering Plan van Aanpak Vlietzone
Uw kenmerk	-
Ons kenmerk	Z230340-2020
Dienst	Fysiek domein
Sector	Projectenbureau
Contact	14058, Feiko de Boer
Bijlagen	2 (Vlietzone Nulmeting en Aanvulling op maatregelentabel)
Datum	15 december 2020

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Op 3 maart jl. hebben wij het Plan van Aanpak Vlietzone vastgesteld. In aanvulling op bestaande (lang)lopende maatregelen bestaat het Plan van Aanpak uit een reeks van maatregelen, geclusterd in de volgende blokken:

- Participatie en visievorming
- Aanpak woonoverlast
- Schoon, heel en veilig
- Toepassing en ontwikkeling van juridische instrumenten
- Tegengaan van ondermijning
- Aanpak zorg
- Communicatie

Bij de bespreking van het Plan van Aanpak met uw raad (22 april jl. en 13 mei jl.) hebben wij twee toezeggingen gedaan:

- Het opstellen van een nulmeting en u daarover te informeren
- Visieontwikkeling voor de langere termijn.

In deze brief geven wij per cluster de stand van zaken aan. We doen dit door een aanvulling te geven op de maatregelentabel die was opgenomen in het Plan van Aanpak. Zie hiervoor bijlage 1. Een aantal punten uit deze maatregelentabel lichten we in deze brief nader toe. Daarnaast gaan we in deze brief in op onze toezeggingen.

Maar als eerste willen we u melden dat we met het Rijk actief in gesprek zijn geweest om Leeuwarden te laten participeren in de 'Landelijke Aanpak Leefbaarheid en Veiligheid'. Deze lobby heeft succes gehad, het Ministerie heeft ons laten weten dat ze met een bijdrage komt in het kader van het Volkshuisvestingsfonds. Hoewel alle gemeenten hierop kunnen inschrijven, zal het Ministerie in het bijzonder kijken naar de 16 stedelijke vernieuwingsgebieden die al eerder zijn genoemd. Leeuwarden Oost, waaronder de Vlietzone, is daar inmiddels aan toegevoegd.

De bedoeling van het fonds is om de sociale component, de leefbaarheid, de duurzaamheid en de veiligheid in deze gebieden te verbeteren. Verduurzaming van de woningen en het opknappen van de openbare ruimte zijn expliciet genoemd in de brief van het Ministerie. Over de voorwaarden waar aanvragen aan moeten voldoen en hoe de verdeling van deze middelen zal worden opgepakt zal het ministerie in een nadere uitwerking nog met ons communiceren. Wel is duidelijk dat het gaat om het doen van aanvragen op basis van plannen.

In de Vlietzone zijn we gezamenlijk met Vlietvaardig begonnen met het opstellen van een visie die gekoppeld is aan de uitgangspunten genoemd in de brief van het Ministerie. De visie is in het eerste halfjaar van 2021 gereed en kan daarom -gezamenlijk met andere plannen uit het genoemde gebied- input zijn om in aanmerking te komen voor de middelen uit dit fonds.

Binnen het gemeentelijke apparaat is voor het proces om te komen tot een goed programma een programmamanager vrijgesteld.

Participatie en visievorming

Er is de afgelopen periode veel geïnvesteerd in goed overleg met Wijkpanel en Vlietvaardig. Daarnaast zijn de contacten met de zorginstellingen aangehaald. Indien de situatie daar naar vroeg, zijn er incidentele omgeving-overleggen geweest.

Een concrete actie en een toezegging aan u, na het bespreken van het Plan van Aanpak, is dat we Vlietvaardig faciliteren met het opstellen van een visie voor de wijk. Gezamenlijk gaan we op zoek naar het 'DNA' van de wijk, gaan we scenario's bepalen en maken we een 'Vlietaanpak' met een ruimtelijke vertaling. Een stip op de horizon: De Vlietzone in 2030.

Het stedenbouwkundig bureau HKB uit Groningen zal de zoektocht naar deze visie begeleiden.

Samen met Vlietvaardig en Wijkpanel blijven we zoeken naar (financiële) mogelijkheden om uitvoering te kunnen geven aan concrete maatregelen.

Aanpak woonoverlast

Nadat we het Plan van Aanpak hebben vastgesteld is een team geformeerd die specifiek voor de Vlietzone op de bestaande regelgeving toeziet en handhaaft. De leidende principes van dit team zijn: proactief, objectgericht én persoonsgericht. Gezamenlijk met de wijkorganisatie Vlietvaardig, de politie, het Meldpunt Overlast Leeuwarden (MOL) en eigen waarnemingen is een lijst opgesteld van panden die nu proactief gecontroleerd worden. Op basis van de controles worden interne afspraken gemaakt over de aanpak om de veroorzaakte overlast adequaat aan te pakken met de beschikbare juridische instrumenten. Maar ook -indien nodig- wordt er hulpverlening verstrekt in individuele gevallen.

Schoon, heel en veilig

In de bijgevoegde maatregelentabel zijn diverse maatregelen aangegeven in het kader van dit programmaonderdeel. Graag geven wij een aanvullende toelichting op twee punten.

Het eerste is dat in maart 2021 de start van de 'himmelwike' zal plaatsvinden in de Vlietzone. Twee dagen lang zal de Vlietzone in het teken staan van de

schoonmaak. De eerste dag is een klussen dag voor professionals en worden er extra rondes gereden voor het ophalen van grof vuil. Op de tweede gaan zoveel mogelijk vrijwilligers de wijk in voor een grote schoonmaak, feestelijk omlijst met theater en muziek.

De voorbereidingen van de schoonmaakactie zijn nu al begonnen. Samen met de wijk, de scholen en instellingen worden draaiboeken opgesteld en de plannen gedeeld. Wellicht gaat de uitvoering in een aangepaste vorm vanwege de corona-maatregelen, maar het uitgangspunt is dat het door gaat. De plannen zijn enthousiast ontvangen in de wijk.

Het tweede is dat we de specifieke problematiek rondom de bijzet van grof vuil gezamenlijk met het netwerkcentrum Oud Oost gaan oppakken. Het netwerkcentrum heeft een auto aangeschaft die periodiek een ronde in de wijk maakt om het grof vuil op te halen. De auto wordt bemenst door vrijwilligers, ook door de bewoners van de zorginstellingen. Er wordt nauw samengewerkt met Omrin.

Maar daarmee zijn we er nog niet. Zowel Vlietvaardig als het Wijkpanel heeft aangegeven dat meer structurele oplossingen nodig zijn voor met name bijzet van grof vuil en dat de coördinatie tussen de verschillende partijen die zich hier mee bezig houden beter kan. Een terecht punt dat we de komende periode gaan verbeteren.

Toepassing en ontwikkeling juridische instrumenten.

Naast de proactieve handhaving op de bestaande regelgeving hebben we onderzocht welke mogelijkheden er zijn om nieuwe regelgeving in te kunnen voeren.

We gaan u in het eerste kwartaal van 2021 voorstellen de regels in het bestemmingsplan met betrekking tot kamerverhuur, woningsplitsingen en/of woonvorming aan te scherpen. We verwachten hiermee dat we voor de specifieke situatie in de Vlietzone adequate (handhavings)regels kunnen toevoegen voor nieuwe gevallen.

Ook komen we bij u met een voorstel om de excessenregeling aan te scherpen. Het gaat dan om bouwwerken die in ernstige mate in strijd zijn met redelijke eisen van welstand.

Het Afwegingskader Woningbouw Leeuwarden gaan we in 2021 actualiseren. Naast het aanpassen van de m2 norm BVO gaan we bij de actualisatie na welke andere kwaliteitsnormen we verder kunnen introduceren, dit in relatie met de nieuwe volkshuisvestingvisie. Zo gaan we in het afwegingskader in op welke manier we woningbouw kunnen differentiëren per gebied. Zodat we meer kunnen sturen op menging van woningtypen per gebied; een wens van u in het kader van de ongedeelde stad.

De verhuurdersvergunning is in het Plan van Aanpak gepresenteerd als een kansrijke optie. Ten behoeve van de opstelling van het Plan van Aanpak hebben we via een quick scan ervaringen van andere gemeenten met dit instrument verkend. De afgelopen periode hebben we een diepgaandere analyse uitgevoerd.

Wij hebben nader onderzoek gedaan naar de verhuurdersvergunning van de gemeente Groningen en gemeente Schiedam. Beide gemeente hebben aangegeven dat hun stelsel een pilot is, opgezet in nauw overleg en ingegeven door het Ministerie, ook met als doel de juridische haalbaarheid van aanpak verhuurders te onderzoeken.

Uit de verdiepingsslag is gebleken dat voor beide pilots geldt dat nog geen rechterlijke toetsing (juridische haalbaarheid) heeft plaatsgevonden en de werkelijke effecten in aanpak van overlast tegen blijken te vallen. Voorts is gebleken dat het voorbereiden, implementeren en onderhouden van een dergelijk stelsel niet binnen de bestaande formatie kan worden opgevangen en daarom niet kostenneutraal kan worden ingevoerd. Bestuurlijk dienen dan ook een aantal keuzes te worden gemaakt. In het 1^e kwartaal van 2021 willen wij graag met uw gemeenteraad in gesprek over de verhuurdersvergunning.

Tegengaan ondermijning

De multidisciplinaire aanpak die we opgenomen hebben in het Plan van Aanpak is tot uitvoering gekomen door de samenwerking aan te gaan met de Landelijke Stuurgroep Interventieteams, een samenwerkingsverband onder de vlag van de VNG. Ter voorkoming en terugdringing van vormen van fraude (belasting, uitkeringen, premies) en mogelijke overtredingen van arbeidswetgeving, werken diverse overheidsinstanties in deze teams op projectmatige basis samen. Daarnaast ondersteunt het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) ons in enkele specifieke gevallen.

Aanpak zorg

In het nog door uw raad vast te stellen kwaliteitskader Sociaal Domein 2021 e.v. is nadrukkelijk aandacht besteed aan de interactie tussen zorgaanbieders en hun omgeving. De zorgaanbieders dienen zorg te dragen voor draagvlak bij de buurt/omwonenden rondom de locatie waar de ondersteuning plaatsvindt. Dit moet de zorgaanbieder doen door gedrags- en huisregels toe te passen, door de buurt te betrekken bij haar activiteiten en te zorgen voor een vast aanspreekpunt. Deze eisen gelden zwaarder voor die aanbieders die ondersteuning bieden aan cliënten die geclusterd wonen (meerdere cliënten in hetzelfde pand/ straat / buurt) of waarbij de ondersteuning aan groepen cliënten geboden wordt (bijvoorbeeld dagbesteding). De eis geldt minder zwaar voor die aanbieders waarbij de ondersteuning niet geclusterd plaatsvindt. Indien nodig wordt vanuit de gemeente het toezicht en contractmanagement bij specifieke zorgaanbieders geïntensiveerd. Bij incidenten wordt direct contact gezocht met de aanbieder en worden er dwingende afspraken gemaakt. Dit is de afgelopen periode een aantal keren gebeurd. Laat onverlet dat vanuit Vlietvaardig zorgen worden geuit over de toeloop naar de zorginstellingen. Gezamenlijk willen we nagaan op welke wijze hier specifiek voor het Vliet mee omgegaan moet worden.

Communicatie

Goede communicatie is een voorwaarde voor het slagen van de verschillende voorgestelde maatregelen. Door de komst van het COVID-19 virus en de daarbij horende maatregelen, zijn ook in deze wijk veel acties niet doorggegaan. Dat is jammer en we zijn van plan de komende periode daar extra aandacht aan te besteden. Ook Vlietvaardig en Wijkpanel hebben aangegeven dat de communicatie in de wijk verbetering behoeft. Juist positieve zaken die in de wijk gebeuren (aanleg perkje, opruimen bladeren etc) moeten beter voor het voetlicht worden gebracht, gaf Vlietvaardig aan. Ook om te voorkomen dat er

onduidelijkheid ontstaat waarom in de ene straat wel en in de andere straat geen maatregelen (bv aanleg perkjes) worden getroffen. Ook in het kader van het probleem van bijzet grof afval zijn de beide wijkorganisaties van mening dat hier in communicatieve zin verbetering in moet worden aangebracht.

Het Wijkpanel geeft aan dat ze weten dat er veel goede zaken in de wijk gebeuren maar dat de bewoners hier nog niet veel van horen of merken. Ook hier speelt communicatie een belangrijke rol.

Omdat fysieke ontmoetingen voorlopig niet georganiseerd kunnen worden, is het schriftelijk informeren via social mediakanalen, wijkkranten en een nieuwsbulletin, een goed alternatief.

Met de redacties van de wijkkranten in de Vlietzone, te weten Wijkkrant Oud-Oost en wijkkrant Vlietzone, zijn afspraken gemaakt over een vaste column, overzichten van acties en eventueel interviews. Deze wijkkranten verschijnen vier maal per jaar.

Naast publicaties in wijkkranten zijn we van plan twee keer per jaar een nieuwsbulletin uitbrengen waarin de acties vanuit het Plan van Aanpak worden besproken, aangevuld met interview en voorwoord wethouder.

Nulmeting

Tijdens de behandeling van het Plan van Aanpak hebben we toegezegd met een nulmeting te komen. We hebben hiervoor een speciale monitor opgezet, gebaseerd op de politiecijfers. We hebben de monitor in de bijlage toegevoegd. We hebben deze monitor opgezet omdat we de status van de Vlietzone niet kunnen vergelijken met de VPI-index. Deze VPI wordt jaarlijks gemaakt met behulp van objectieve en subjectieve cijfers vanuit de gemeente Leeuwarden. De objectieve cijfers zijn gegevens van de politie en meldingen die gemaakt worden over de openbare ruimte. De subjectieve cijfers komen uit de Leefomgevingsenquête en de Wijk- en dorpen enquête. In feite is de Vlietzone te klein voor betrouwbare subjectieve cijfers. Ook omdat de respons uit de Vlietzone zeer gering is.

Om toch de status van de Vlietzone bij te kunnen houden, is als alternatief deze monitor opgezet. Deze monitor bestaat alleen uit de objectieve cijfers van de politie en de meldingen die gemaakt worden over de openbare ruimte.

Maar ook hiervoor geldt dat het om een relatieve kleine wijk gaat. Enkele meldingen zullen de monitor flink beïnvloeden. We zien de monitor dan ook vooral om trends de komende jaren te kunnen vergelijken.

We meenden er goed aan te doen deze nulmeting u aan te bieden juist in combinatie met de actuele melding van de stand van zaken van de uitvoering.

Citydeal

In het Plan van Aanpak hebben we aangegeven dat we bij het Rijk een aanvraag hebben ingediend voor een project dat armoede kan gelden als belangrijke voorspeller van verval in criminaliteit (ondermijning). Op het moment van de bespreking met uw raad van het Plan van Aanpak werd er vanuit het Ministerie nog positief gereageerd op onze plannen.

Helaas heeft het Ministerie besloten de verdeling van de incidentele gelden voor initiatieven voor ondermijning anders te organiseren.

Van de acht gekozen gemeenten zijn er vijf een Citydeal Gemeente:

Amsterdam, Den Haag, Tilburg, Utrecht en Zaanstad. De andere gemeenten zijn: Arnhem, Eindhoven, Rotterdam. Helaas zat Leeuwarden er dus niet bij.

We hebben onze teleurstelling over de gang van zaken richting het Ministerie uitgesproken. Gelukkig heeft het niet doorgaan van deze 'citydeal' geen gevolgen voor de uitvoering van het Plan van Aanpak, het was sowieso een 'plus' op dit plan.

Vervolg

Het komende half jaar wordt vanuit de wijk de visie 2030 opgesteld. In relatie daarmee, gekoppeld aan de nulmeting, zullen wij in samenspraak met de wijkorganisaties gewenste en haalbare doelstellingen formuleren. Dit in lijn met de door uw raad aangenomen motie. Wij zullen u over de resultaten informeren.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

.